

فهرست مطالب

فصل اول: درسنامه	۷
بخش کلامی	۸
۱- تضاد	۸
۲- ترادف	۸
۳- تناسب	۹
۴- طبقه‌بندی	۹
۵- معنی لغات	۱۰
۶- روابط عددی	۱۱
بخش غیر کلامی	۱۲
نکات هوش و استعداد تحصیلی	۱۴
شمارش - اصل ضرب - فاکتوریل	۱۴
فصل دوم: سؤالات چهارگزینه‌ای	۱۷
سؤالات هوش و استعداد تحصیلی (کلامی)	۱۸
سؤالات هوش و استعداد تحصیلی (غیر کلامی)	۲۷
فصل سوم: پاسخنامه	۶۱
پاسخنامه سؤالات هوش و استعداد تحصیلی (بخش کلامی)	۶۲
پاسخنامه سؤالات هوش و استعداد تحصیلی (بخش غیر کلامی)	۶۳
پاسخنامه سؤالات هوش و استعداد تحصیلی (بخش استعداد تحصیلی)	۷۳

فصل اول

درسنامه

بخش کلامی

همان گونه که در مقدمه بیان شده است، هوش کلامی عبارت است از توانایی استفاده از کلمات و زبان در حالات مختلف. بر همین اساس سؤالات این بخش در زمینه‌های زیر مطرح می‌شود:

- ۱- تضاد ۲- مترادف ۳- تناسب ۴- طبقه‌بندی ۵- معنی کلمات ۶- روابط عددی
- در هر بخش با بیان مثالی، نحوه‌ی حل سؤالات توضیح داده خواهد شد.

۱- تضاد

در این بخش از سؤالات که بیشتر در زمره سؤالات ادبیات فارسی قرار می‌گیرند، یک کلمه به شما داده می‌شود و از شما خواسته می‌شود متضاد آن را پیدا کنید. شما نیز با توجه به معنی کلمه به دنبال مفهوم عکس آن خواهید بود. می‌توان از روش حذف گزینه‌های نادرست نیز به جواب سؤال رسید.

مثال کدام واژه متضاد کلمه‌ی «مملو» است؟

- (۱) پُر (۲) داخل (۳) خالی (۴) بسیار

گزینه‌ی درست، گزینه (۳) است. زیرا با توجه به معنی کلمه‌ی «مملو» که به معنای «پُر» می‌باشد، باید به دنبال معنی و مفهوم متضاد آن باشیم. متضاد کلمه‌ی «پُر»، کلمه‌ی «خالی» است بنابراین گزینه‌ی (۳) پاسخ صحیح است. دقت کنید که گزینه‌های دیگر را می‌توان با توجه به معنی حذف کرد و با روش حذف گزینه‌ها به پاسخ درست رسید.

۲- مترادف

در اینگونه سؤالات نیز که نیاز به دانش ادبی دارد، باید با توجه به مفهوم و معنی کلمات، گزینه‌ای را انتخاب کرد که معنی آن به معنی کلمه‌ی موردنظر نزدیک باشد و یا هم‌معنی باشند. دقت کنید گاهی دو یا چند گزینه معنی نزدیک یا ارتباط معنایی با کلمه‌ی موردنظر را دارند که در این میان درست‌ترین و نزدیک‌ترین کلمه را باید انتخاب کرد.

مثال مترادف کلمه‌ی «شنیع» کدام است؟

- (۱) شیوا (۲) قبیح (۳) زیبا (۴) شکیل

فصل اول: درسنامه / ۹

گزینه‌ی درست، گزینه (۲) است. زیرا با توجه به معنی کلمه‌ی «شنیع» که به معنای «زشت» و «قبیح» است، گزینه (۲) پاسخ صحیح است. (مراقب گزینه‌های انحرافی باشید).

۳- تناسب

در اینگونه سؤالات ابتدا دو کلمه یا دو عبارت که به نوعی با هم ارتباط معنایی یا لغوی یا مفهومی دارند بیان می‌شوند و سپس از شما خواسته می‌شود با توجه به نوع ارتباط یا تناسب بین این دو کلمه، ارتباط مشابه را در میان گزینه‌ها پیدا کنید. بنابراین در این سؤالات شما ابتدا باید نوع نسبت میان دو کلمه یا عبارت موجود در صورت سؤال را درک کنید سپس تناسب مشابه را در میان گزینه‌ها بیابید، یعنی گزینه‌ای را انتخاب کنید که نسبت میان دو کلمه یا دو عبارت آن دقیقاً مشابه مورد سؤال باشد. بنابراین درک صحیح تناسب مورد سؤال بسیار مهم است.

مثال) نسبت «آیین» به «آدینه» مثل نسبت «آرمان» است به ...

(۱) ایمان (۲) آیدان (۳) امان (۴) آسمان

گزینه‌ی صحیح، گزینه (۴) است. رابطه‌ی موجود میان «آیین» و «آدینه» به این صورت است که یکی از حروف تشکیل‌دهنده‌ی کلمه‌ی «آیین» یعنی «ی» به حرف «د» در کلمه «آدینه» تبدیل شده است و بقیه حروف به همان شکل باقی‌مانده‌اند، بنابراین باید گزینه‌ای را انتخاب کنیم که همین ارتباط را با کلمه‌ی «آرمان» داشته باشد. در میان گزینه‌ها، گزینه (۴) نیز با حذف حرف «ر» و جایگزینی آن با حرف «س» دقیقاً همین نسبت را با کلمه‌ی «آرمان» پیدا کرده است. ضمن اینکه بقیه حروف به همان شکل باقی‌مانده‌اند. گزینه‌های دیگر هر کدام در ۲ یا چند حرف با کلمه‌ی «آرمان» متفاوت هستند، بنابراین پاسخ سؤال نیستند.

۴- طبقه‌بندی کلمات

در اینگونه سؤالات که اندکی شباهت به سؤال تناسب دارد، باید نسبت یا ارتباط بین سه گزینه از ۴ گزینه موجود را پیدا کنید به این صورت که از میان این گزینه‌ها، سه کلمه نزدیکترین ارتباط یا تناسب از لحاظ لغوی، معنی یا ارتباط کلامی را با هم دارند و یک گزینه در این ارتباط نمی‌گنجد و اندکی با بقیه متفاوت است. بنابراین ابتدا

باید ارتباط میان سه گزینه از چهار گزینه موجود را بیابید، سپس بتوانید گزینه‌ای که با بقیه در این ارتباط نمی‌گنجد را تشخیص دهید. به مثال‌های زیر توجه کنید:

مثال) کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) شنیع (۲) شکل (۳) قبیح (۴) زشت

گزینه درست، گزینه (۲) است. دقت کنید که در این سؤال ارتباط میان گزینه‌ها از نظر معنایی وجود دارد، به این صورت که سه کلمه «شنیع»، «قبیح» و «زشت» هم معنی هستند ولی کلمه «شکیل» از نظر معنی با بقیه متفاوت است. دقت کنید ممکن بود به اشتباه گزینه‌ی (۴) را انتخاب کنید زیرا گزینه‌های (۱) و (۲) و (۳) چهار حرفی هستند و گزینه (۴) سه حرفی. ولی این ارتباط موردنظر نبوده است. بنابراین همواره باید رابطه‌ای را میان سه گزینه بیابید که برجسته‌تر و مهم‌تر است. ارتباط کلمات این سؤال یک ارتباط مفهومی است.

مثال) کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) درخت (۲) گل (۳) بلبل (۴) سُنبل

گزینه‌ی درست، گزینه‌ی (۳) است. زیرا سه گزینه‌ی دیگر گیاه هستند ولی گزینه‌ی (۳) حیوان است. بنابراین از نظر گونه، با هم متفاوت هستند. دقت کنید که گاهی چنین ارتباطاتی نیز مدنظر است. بنابراین با دقت در گزینه‌ها به دنبال وجه اشتراک آن‌ها باشید تا بتوانید کلمه‌ی متفاوت را بیابید.

۵- معنی لغات

در اینگونه سؤالات معمولاً کلمه‌ای به شما داده می‌شود و از شما خواسته می‌شود، از میان، گزینه‌ها، گزینه‌ای که ارتباط معنایی بیشتری با آن دارد را بیابید. در اینگونه سؤالات روش حذف گزینه‌های نادرست، بسیار مفید خواهد بود.

مثال) معنی کلمه‌ی «امتنان» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) منع کردن (۲) سپاسگزار بودن (۳) مطلوب (۴) ممنوع

گزینه‌ی صحیح، با توجه به معنی کلمه‌ی «امتنان»، گزینه (۲) می‌باشد. دقت کنید می‌توان با یافتن ریشه برخی کلمات به معنی آن‌ها نزدیک‌تر شد.

مثال) معنی کلمه «پردیس» در کدام گزینه آمده است؟

(۱) بُستان (۲) کامل (۳) زیبا (۴) مکان زیبا